

Kīmija | Eksperimenti

Kas nodzēš sveci? P

Eksperimenta mērķis: pierādīt, ka ogļskābā gāze ir viela, kura aptur degšanu.

Nepieciešams:

1

Trauki un piederumi:

- plastmasas vanna;
- vārglāzes, 100 ml, 2gab.;
- apaļa stikla plāksnīte;
- caurulīte;
- tējas svece, 2 gab.

Vielas:

- sērskociņi;
- ūdensvada ūdens.

Darba gaita:

2

1. Novieto uz galda divas tējas sveces un aizdedzina.
2. Piepilda $\frac{3}{4}$ no plastmasas vannas ar ūdensvada ūdeni.
3. Iegremdē vannā vienu no vārglāzēm un piepilda ar ūdeni.
4. Izvelk piepildīto vārglāzi virs ūdens tik daudz, lai tās vaļējais gals būtu nedaudz zem ūdens.
5. Pūš caur plastmasas salmiņu (caurulīti) izelpu tik ilgi, kamēr viss ūdens ir izspiests no vārglāzes.
6. Noslēdz vārglāzes vaļējo galu zem ūdens ar stikla plāksnīti.
7. Izņem aizvērtu vārglāzi no ūdens, noņem stikla plāksnīti un vienlaicīgi ar otru (tukšo) vārglāzi uzliek uz degošām tējas svecēm.
8. Novēro, kas notiek ar tējas svecēm.

Metodiskās norādes:

3

Nepieciešamās priekšzināšanas: zīdītāji izelpo ogļskābo gāzi.

Eksperimentā radušos secinājumus iespējams virzīt ar sekojošiem jautājumiem:

1. Kas notiek ar katru no degošajām tējas svecēm pēc vārglāžu uzlikšanas?
2. Kā novēroto izskaidrot?

Pamatskolas skolēniem, iespējams, šo darbu var veidot kā atklātu pētniecisko darbu. Piedāvā pētāmo problēmu: kā pierādīt, ka ogļskābā gāze aptur degšanu un piedāvāt eksperimenta veikšanai augstāk aprakstītās vielas, traukus un piederumus.

iesniegt savu eksperimentu

Latvijas Ķīmijas un farmācijas
uzņēmēju asociācija

Dzirnavu iela 93-27, Rīga, LV-1011

(+371) 67298683

lakifa@lakifa.lv